

Hergün

Ticaret Vekilinin
Nutku etrafında

Ekrem Uşaklıgil

Hükümetin ihtikarla mücadele teşkilatını takviye etmek maksadıyla alacağı tedbirleri tesbit ederken mütehasas fiat mürakibi yetiştirmeyi ön planda görerek İstanbul'da ve Ankara'da iki kurs açtı. Bu kursun Ankara kolunda yetişenlere de son derslerini Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen verdi. Gönül isterdi ki gazetelerimiz bu derisi layık olduğu ehemmiyette tebarüz ettirmiş olsunklar. Fakat yersizlik önüne geçilemeyen bir maniyaydı. Bununla beraber mevzu o derece canlı, mühim ve hayatiydi ki, küçük bir tablihin yapmamak bütünü mahrumiyet olacaktı.

Ticaret Vekili fiat mürakibinin vazifelerini hudud boyunda bekleyenlerinki kadar mühim buluyor. Çünkü bunlar, vatan bekçilerinin geride bütün millete emanet bıraktıkları aileler, le çocukların lokmalarından çalmamasına meydan vermeyeceklerdir.

Vazife gerçekten hayati bir ehemmiyeti haizdir. Ancak hükümetin aldığı tedbirle mürakibin gösterdiği basiret ne derece mühim olursa olsun halkın sıkı bir yardımı inzimam etmezse fayda veremez. Para kuvvetine dayanarak ihtiyacı hissedilen herhangi bir maddede hükümetin tayin ettiği fiattan fazlaya satın almak ihtikarla mücadelede, le gayretlerine arkadan vurulmuş bir darbeye muadildir, sonra düşünürüz ki bu malı satın almamak da kâfi değildir, yardımın fiili olabilmesi için ihtikar teşebbüsünün haber verilmesi de icab eder.

Halkımıza düşen bir başka, aynı dercede mühim bir diğer vazife daha var. Bu vazifeyi muharebenin daha ilk aylarında bizzat Başvekil hatırlatmıştı, şimdi Ticaret Vekili tekrar ediyor. Zaruri ihtiyaçlara cevap veren hiçbir maddenin yokluğunu duymak endişesi karşısında değil, iki harb yılı esnasında edinilmiş tecrübeleri öyle tedbirler almıştır ki, istikbal, geçen za mana nazaran daha büyük bir husur ve itimad ile karşılayabiliriz. Fakat bu, halkımızın gayrimütemel bir endişeye kapılmak herhangi bir maddede lüzumundan birkaç defa fazlasını almak suretiyle istihlak normal istisnasına nispette üstüne çıkarmamasına tabi dir.

Ticaret Vekilinin temas ettiği bahislerin en mühimlerinden birini de sermayenin vazife ve rolüne aid düşüncesinde buluyoruz.

Mümtaz Ökmen diyor ki:
— «Bizim telâkımızca sermaye ihtisadi varlığımızın bir eüzüdür. Onu hilmaye eder, ona hakkı olan kârı verir. Ancak kapitülasyon devrinin arttığı olan yurtdışı bir telâki vardır ki sermayeye sömürücü bir vasıfı ifade etmekte ve onu enternasyonal bir zihniyet, faraza bugün memleketimizin en çok muhtac olduğu maddede getirten bir tacirin başka bir memlekette daha yüksek bir kâr bulursa bu maddede yolundan çevirip o memlekette satmasını tabii bulmaktadır. Gene bu zihniyet halkın en mühim bir ihtiyaç maddesini stok yapıp gizleyerek kendisine zulmü ve gayrimütemel bir kazanç teminini mübah saymaktadır. Açıkça söylemek isterim ki bütün maddi varlıklar üstüne milliyetçi, devletçi ve halkçı damgasını vurmuş olan bizim rejimimizde sermayenin vatanı bir unsur olarak yasamasına asla göz yummayız. Buna mukabil biz menşei ne olursa olsun bir vurgun aleti olmak istemeyen, milli varlığımızın bir eüzü olmak hayisyleti çalınan, normal ve hukuk kârı kabul eden sermayeyi daima hilmaye eder ve onu beslemeye çalışırız.»

Ticaret Vekilinin bu cümlelerde ecebî sermayeyi kastedemediği aşikârdır. Ecebî sermaye bir yabancı memlekette bizde tatbik sahası kalmayan siyasi maksad istisna edilirse ancak kendi yurtdışı bulduğumuz çok üstünde bir kâr temin ettiği takdirde gider. Milli şartlarımıza uygun olmak kaydıyla, getireceği bilgi, tecrübe, kuvvet, iş hacmi bakımından bizim için her zaman memnuniyet verici bir hâdise olmak icab eder. Fakat bugün için buna imkân yoktur, korkarız ki, daha çok uzun seneler gene imkân olmayacaktır. Yerli sermayenin vatanı bir unsur halinde yaşaması, kullanılmasında bahsinde gelince, Ticaret Vekili Türk ticaretinin dürüstlüğünden umumiyet itibarile memnundur. Ancak yirminci asrın muhtelif sahalarında belirtildiği ruh ve zihniyet hastalıklarından tamamen masun kalmış hiçbir memleket tasavvur edilemez. Marazın tezahürünü nerede görürsek önlemek mecburiyetindeyiz. Esasen dış ticaret bahsinde herden evvel bisharak harb içinde artırımsız muhtelif takyidat muhtemel teşebbüsleri çok azaltacak mahiyettedir. Te.
[Devamı 5 inci sayfa]

Resimli Makale:

Çok şiddetli bir kasırgaya uğrayan bir ormana bakınız, ağaçlardan bazıları yıkılmış, bazılarının gövdeleri zarar ise birkaç kuru yaprağa veya bir iki eliz dala münahasır kalmıştır. Fırtınaya tutulan ormanla, buhrana tutulan insan arasında derin bir benzerlik vardır.

Buhran, yahud felâket kısa veya uzun sürsün, ona maruz kalan insanların üzerinde yekdiğerinden çok farklı tesirler yapar: Bazıları bir daha kalkmamak üzere yere serilirler, bazıları ise ufak tefek yara bere ile kurtulurlar. Birinci kısım kökü zayıf olan insanlardır, ikinci kısımda ise karakteri kuvvetli ve yapıştı cesur olanı buluruz.

Şehir Haberleri

Mağazası dolu olduğu halde mal satmıyan tüccar

Yapılan araştırma neticesinde «malım yok!» diyen tüccarın ardiyesinde neler bulundu?

Sultanhamamında, manifaturacı Armina Papazyan kendisine yapılan muhtelif müracaatları ve mal talebilerin «Malım yoktur» veyahud «meyvudu kalmadı» diye isaf etmediği ya, pılan ihbar üzerine anlaşılması ve Fiat Mürakabe Bürosu kontrolörleri dükkâna giderek, bazı mallar satın almak istemişlerdir. Papazyan kontrolörleri de «yoktur» deyince, kontrolörleri hüviyetlerini göstererek derhal mağazanın ardiyelerinde araştırma-lara başlamışlardır. Bu araştırma neticesinde, mevcut mal olmadığını iddia eden Papazyanın ardiyesinde 103 top yerli bez, 9 balıye prostelâlik, 14 top puplin, 7 top mermerşahi ve 20 top fanilâ bulunmuştur. Bunlardan başka satışı vâdedildiği halde mahalline verilmeyen 10 top İngiliz bezi de bu eşyalar arasında bulunmuştur.

Armina Papazyan hakkında milli korunma kanununa muhalefet suçundan takibata başlanılmıştır. Ayrıca Mahmudpaşada manifatı- racı Alyanak da fihiş fiatla mal satmak iddiasıyla Müddeiumumîye ve rilmıştır.

Sığınakları kimler yapacaktır?

Vilâyet, muhtelif kazalarda şimdiki kadar yapılan ve yapılma- olan sığınak ve korunma yerlerine aid bir rapor hazırlamış ve Dahilliye Ve kâletine göndermiştir.

Diğer taraftan ev ve apartman-lardaki korunma yerlerine aid masrafların kimlere aid olacağı tesbit olmuştur. Apartmanlarda korunma yerlerine aid masraflar kiracılar tarafından müştereken ödenecektir. Evlerdeki sığınaklar ev sahibleri tarafından yapılacaktır.

Askerlik işleri

337 doğumluların yoklamaları

Beyoğlu Yerli Askerlik subesinden: 337 doğumluların ve bu doğumlular-la muameleye tabi diğer doğumluların 1/7 Temmuz/941 tarihinden yoklama-larına devam edilmektedir.

Yoklama günleri tekrar aşağıya yazılmıştır.
1 — Yoklama Cumartesi günleri hariç olmak üzere ayın tek günlerinde yapılacaktır.
2 — Yoklamanın sırası:
31 Temmuz 941 günü — Beyoğlu merkez nahiyesi; Taksim: Galata; Kasımpaşa nahiyelerinden gelmişlerdir.
1 Ağustos 7 Ağustos kadar — Hasköy nahiyesi.
8 Ağustos 15 Ağustos kadar — Şişli nahiyesi.
16 Ağustos 22 Ağustos kadar — Kemerburgaz nahiyesi.
22 Ağustos 29 Ağustos kadar — Beyoğlu; Taksim: Galata; Kasımpaşa; Hasköy ve Kemerburgaz nahiyelerinden gelmişlerdir. (9702)

Şubeye davet

Bakırköy As. Ş. den:
1 — Yedek Tıp Binbaşı 306 doğum-lu Hakkı Oğ. Zeynelâbidin (35958) ile yedek lezavım asteğmeni Bedreddin Gükbelenin (38030) acilen şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

Yapılacak üç çöp fırınından birinin inşasına Silâhtarâğada başlanıldı

Belediye tarafından şehrin muhtelif semtlerinde çöp fırınları yapıl-makta olduğunu yazmıştık. Edir-nekapı ve Mecidiyeköyünde yapılan iki fırından sonra Silâhtarâğada da yeni bir çöp fırını inşası kararlaştırılmıştır. Silâhtarâğada fırının inşasına dünden itibaren başlanmıştır. Bu fırın 55 bin liraya çıkacaktır. Bu modern çöp fırınlarının pro-jesi Ali Çorbacı namında bir göçmen vatandaş tarafından hazırlanmıştır. Ali Çorbacının bu buluşu Dahilliye Vekâleti ve diğer alâkâdar makâm-lar tarafından takdir olunmuştur. Bu üç fırından başka Üsküdar, Beyoğlu, Edirnekapıda yeniden çöp fi-

rinleri yapılacaktır. Çöp fırınların-da günde 200 araba çöp yakılacaktır. Fırınlara atılan çöplerdeki ke-mik ve paçavra gibi maddeler, hu-susi tertibat vasıtasıyla ayıllmakta, diğer çöpler yakılmaktadır. Bu ke-mik ve paçavralardan da ayrıca istifade olunacaktır.

Çöp fırınlarının üstlerinde birer halk hamamı yapılacak bu hamamların suyu fırınlarda yakılan çöplerin ateşinde ısıtılacaktır. Bu suretle hem şehrin çöp derdi halledilmiş olacak, hem de halk hamamlarının suyu masrafsızca ısıtılacaktır.

Çöp fırınları inşa edildikten sonra çöpler denize dökülmeyecektir. ...

İmar plânları hazırlanan semtler

Belediye İmar Müdürlüğü, Boğaz-ı, Rumeî sahîli, Unkapanı ve civarı, Sultanahmed, Sirkeci, İstiklâl cad-desi ve etrafı, Samatya, ve civarı, Suadiye, Erenköy ve civarının taf-siât plânlarını hazırlamaktadır. Suadiye ve Erenköy civarının tafsiât plânları Şehir Meclisi nafa encü-menî tarafından mahallinde tetkik edilmiş ve beğenilmiştir. Encümen Bü-yükadamın tafsiât plânını da tet-kik etmiş ve muvafık görmüştür. Şehircilik mütehasası Prost ve İmar müdürlüğü diğer semtlerin tafsiât plânlarını da bugünlerde hazırlıy-a caktır.

Meydan konserleri

Beyoğlu Halkevinden:
1 — Evimiz korosu; ilk konserini 31.7.941 Perşembe günü saat 18.30 da Taksim Belediye Bahçesinde verecek-tir.
2 — Konser serbesttir. Herkes gelebilir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Arkadaşımız Peyami Safa İstan-bulda bir (imlâ) kongresi toplamak emelindedir. Diyor ki:

«Türkeçinin bugünkü halı, Bül-yük Millet Meclisinde de açıkça konuşulduğu gibi, disiplin hasretini son kerteye getiren tam bir anarşi halindedir. Bunun en müşahhas teel-lisini gözlere vuran imlâ kerkesliğinin başlıyalım: Ulus gazetesinin keyfi bir imlâsı var. Anadolu ajans-ının, hatfâ bu müessesede çalışan her muharrir ve mütercimim imlâsı baş-ka. Halid Ziya Uşaklıgil istadımız-zın imlâsı kendine göre, sayın Rıza Nurun imlâsı da kendine göredir. Hemen her gazete, başmakalesinde, fıkrasında, iç makalelerinde ayrı ayrı imlâlar kullanıyor. Vekâletlerin, resmi büroların, yarı resmi müesseselerinin imlâları arasında da birlik ve disiplin yok.

Biliyoruz: Lisan ve gramer mü-nakaşası akademiktir. Bu huz ve iş dünyasında akademik demek, farz

Mürakabe büroları teşmil ediliyor

Ticaret Vekâleti, Fiat Mürakabe işlerini yeni icablara göre tanzim e-derek bazı tedbirler almaktadır. Bu-günkü vaziyette Fiat Mürakabe Bü-roları yalnız birkaç büyük vilâyette olduğundan, kontrol işlerini daha muntazam bir şekilde yapabilemek maksadıyla teşkilâtın bütün vilâyete-re ve bazı mühim kaza merkezle-rine de teşmil düşünülmektedir. Ye-niden açılacak bu bürolara Ankara kursu ikmal eden kontrolörler tayin edileceklerdir.

ADLIYE ve POLİS HABERLERİ

Denizbank davasının kararı bazı cihetlerin tetkiki için dün talik edildi

Satiye yolsuzluğu davasında müda-faalar yapılmış ve duruşma karar tef-himi için dünkü Çarşamba gününe ta-lik edilmiştir. Fakat, mahkeme dos-yayı tetkikten sonra bazı cihetleri tah-kike muhtac olduğundan karar dün verilememiştir.

Duruşma, Satiye binasının Deniz-bank tarafından satın alınmasında De-nizbank kanununun 3 üncü maddesine tevfiakan İktisad Vekâletinden tah-sisen ve ayrıca bu iş için müsaade al-mıya lüzum olup olmadığının ve bu müsaadenin Vekiller Heyetine tasvir edilen İstanbul limanının imarına dair 5 senelik plânda mevcut ve münde-miş bulup bulunmadığının İktisad Ve kâletinden sorulması için, başka güne bırakılmıştır.

Bir ırz düşmanı mahkûm oldu

Nazife isiminde bir genç kızın ırzına geçmeğe teşebbüsün suçlu Ömerin du-ruşması 1 inci ağırceza da ün bitmiş ve suç sabit olduğundan 3 sene 6 ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Kadına saldıran kedi

Ortaköyde, Çiftelhamam sokagında 15 numaralı evde oturan Melâhat a-dında bir kadın evvelki gün Saraybur-nu gazinosunda otururken gazino sa-hibine aid bir kedinin hücumuna uğ-ranmıştır.

Azın kedi neye uğradığını şaşırın Melâhatın bacaklarını ve ellerini tir-malıyarak kadmcağızı ehemmiyetli su-rette yaralamıştır.

Melâhat tedavi altına alınmış, hay-yan kuduz hastanesine gönderilmiştir.

Sümerbank müdür-lerinin İstanbul'da yapacakları toplantı

İzmitte Sümerbank müessesele-rile kâğıd fabrikasında tetkiklerde bulunan Sümerbank umum mü-dürü Bîrhan Zihni Sanus tetkik-lerini ikmal etmiştir. Bîrhan Zihni Sanus bugün şehrimize gelecektir. Sümerbank umum müdürü şeh-rimizde kaldığı müddet zarfında Sümerbank ve bilhassa Yerli Mal-lar Pazarlarının faaliyeti etrafında tetkiklerde bulunacaktır. Umum müdür aynı zamanda Sümerbank fabrikalarının faaliyetini ve elde edilen neticeleri kontrol etmek maksadıyla Sümerbanka bağlı fab-rika ve müesseseler müdürlerinin şehrimizde yapacakları toplantı-lara da riyasat edecek ve bazı direk-tifler verecektir.

Umum müdürümüz şehrimizde kaldığı müddet zarfında Sümerbanka muhtâtin masnuatın satışı da kontrol edecektir.

Laborantların kongresi

Türk Laborantlar kurumundan: Kurumun yıllık toplantısı 2/8/941 Cumartesi günü saat 15 de Şehrimizi Halkevi konferans salonunda yapıla-cağından kayıtlı azamın gelmeleri rica olunur.

Siyam ticaret heyeti

Siyamlı tüccarlardan mürekkeb bir ticaret heyeti tetkiklerde bulunmak üzere şehrimize gelmiştir. Bu heyet, şehrimizde bir müddet kalarak te-maslarda bulunacaktır.

Sözün Kısası

Bir ihmal

E. Ekrem Talu

G idip görmedim.. haber verdiler: Fatih türbesinin çevresindeki mozayik çakıllar yer yer sökülmüş, türbe avlusu çirkin bir hal almış, ve bu çirkinlik gün günden artıyormuş!

Fatih, kendi tarihine şeref katması, orta çağa hatime çekip yeni çağın mukaddemesini, dehası, kudreti ve a-zametile dünya tarihinin cephesine hâkmetmiş bir Türk ulusudur.

Ünvanı hanım, kendi hakanmış, o-nun neslinden gelenlerin arasından soyusuzlar, hainler çıkmış, bu hizi ligi-lemez. Biz, onu olduğu gibi, müferiden almali ve ona karşı, beş asırdan-beri iftiharla emizide tuttuğumuz mü-barek bir bölgenin fatihi sîfatile daima ve daima tehcil emeliyiz.

On iki yıl sonra beş yüzüncü fetih yılını törenle kutlayacağımız Türk İstan-bulu bize ebediyen maleden büyük Türk kumandanının türbesi, onun san-ve şöhretine daima yakışır bir du-rumda olmalı değil midir? Ve bu hu-susta en ufak bir ihmal, azıcık bir te-seyyüb, ele güne karşı bizim hakkı-mızda ne gibi bir fikir hâsül eder?

Evkaf idaremiş, şimdi vukuf ve tecrübe sahibi, nüsûs niyet sahibi ve bilhassa kadir bilir, kudretli ellerde-dir. Bunu, Evkafımızın meşkur faali-yetini belli etmeden takib ederek, ya-kinen biliyoruz.

Şu halde, nasıl oluyor da, Fatih gibi, milli mefahirimizin en lileri safında ge-len bir zatın türbesi bu derece ihmale uğruyor?

Evkaf umum müdürlüğünün her halde makbul bir sebep göstereceğin-den emin geliyoruz. Ancak bu gibi ah-valde, halkın izintisine meydan ver-memek için bu sebeblerin önceden be-yan edilmesi ve bir ihmal ve kayıd-sızlık manzarası ihlas olunmaması lâ-zım değil midir?

Her ne olursa olsun, büyükelimize göstereceğimiz saygı ve alâkanın milli seçiyemizi ölçmek hususunda yaban-cıların elinde kistas olacağını bir an ha-tırdan çıkarmamalıyız. E. Ekrem Talu

Küçük Haberler

Edirnekapı - Topkapı asfalt yo-lunun elektrikle tenvir edilmesi kararlaştırılmıştır. Elektrik idaresi buna aid bir plân hazırlamaktadır.

İngiliz profesörlerinden Hamley dünden itibaren Galatasaray lisesinde şehrimizdeki lise ve orta okulların İngilizce öğretmenlerine lisan tedrisi-na aid bazı mesleki dersler vermeğe başlamıştır.

ÖLÜM

Bursa Vekil Paşa namında mütehasasın- mızdan B. röntgen Cevad Tah- Peksunun kızı ve Ankara'da Bilâl Paşa'nın balıdı Bayan Necla Pekun henüz genç yaşındayken duçar oldu hastalıktan bütün ihtimamlara rağmen kurtulmayıarak dün hayata göz- lerini kapamıştır. Cenazesi dünkü Çarşamba günü Karacaahmeddeki mezarına defnedilmiştir. Allah rah-met eylesin.

BÜYÜK MÜSAMERE

HİLAL GENÇLİK KLÜBÜ MENPAATINE San'atkar Müzeyyen Senar ve arkadaşlarının konseri
Saz, caz, dans ve sürprizler. Susuz plâjı gazinosunda 2 Ağustos 1941 Cumartesi günü akşamı saat 22 den itibaren.

RADYO

PERŞEMBE 31/7/1941
7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif müzik (Pl.), 8.45: Evin saati, 12.45: Saat ayarı, 12.33: Saz eserleri, 12.45: Ajans haberleri, 13: Hafif türküleri, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz ve tango orkestrası, 18.30: Serbest 10 dakika, 18.40: Piyasa şarkıları, 19: (Derdelişme orkestrasi), 19.30: Saat ayarı, 20.15: haberleri, 19.45 Yurttan sesler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Fasil heyeti, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsul- leri borsası, 21.10: Fasil heyeti, 21.40: (Sanatkarlarımız konuşuyor), 22.00: Opera misikisi (Pl.), 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Caz, band (Pl.).

İstanbul borsası

30/7/1941 açılış - kapanış fiatları
CEKLER
Açılış ve kapanış
Londra 1 Sterlin 129.0325
New-York 100 Dolar 12.84
Madrid 100 Pecaeta 30.90
Yokohama 100 Yen 30.77
Stokholm 100 İsveç Kr. 25.55
Altın
24 ayar bir gram 365
külçe altın
Esham ve Tahvilât
Osmanlı Bank. hisse 25.50
Tasfiye halinde Tütün Rejl Sirketi hisse senedi. 0.65

TAKVİM		TEMMUZ	
Rumi senesi	1367	31	Arabi senesi
Temmuz	18	Perşembe	1869
		Rumi senesi	Hizir
		1941	87
GÖNEŞ		IMS AK	
S. D.	Receb	S. D.	S. D.
5 25	6	3 52	
9 28		7 25	
Öğle		Yatar	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 13 20	17 16	20 27	22 17
E. 4 58	8 49	12 -	4 49

Kadınlar nasıl aldanırlar?

- 47 -

Genç kadınlar nasıl aldanırlar? Evli kadınlar nasıl aldanırlar? Dullar nasıl aldanırlar?..

Kadınların henüz kafes arkasında bulunduğu o devirde, Meddah Kâzım bu maceraları cidden garibdir. Eski Zaptiyede; o gece Kâzım dinliyordum:

— Gönül muammamı ben taşımam.. bu muammayı düşünmüş; ve ya; hele de çalışmıyordum. Bana «Kadın avcısı» diyorlar?.. Bunun sebebi nedir? Kadınları öksye bas-tırıp kanarya kafesine koyduğum için mi?.. Ya kadınlar; erkekleri öksye bastırıp da tavuk kümesine sok-muyorlar mı?.. Neden «kadın» bu hu-susa muatib ve mes'ul değil de «er-ke» muatib ve mes'ul olsun?.. Servet ve şamânî oyuncu kızlarına sarfe-dip de ömrünü kahveci çıraklığa geçiren paşa zadeler az mıdır?.. Her faciada mahakkak bir «kadın parma-ğ» yok mudur? Şu halde iki araf da buer «hokkabaz» değil mi?..

En kolay aldanan kadınlar, genç kırdırlar. Onlar hayatta henüz tec-rübésizdir. Şık olmak, sözü sohbeti bi-raz yerinde olmak; üç dört gün bu takib.. bakınız size küçük bir vak'a anlatayım:

Şirketi Hayriye vapurile Bebeğe gi-diyordum: İskelede çıkarken yanına genç ve güzel bir kız tesadüf etti. hem hoşuma gitti. Hem de pirinata küpe eri, pırlanta yüzükleri beni mi-ladiz gibi çekti. ekseriya: Kızların al-danıp aldanmayacağı yüzlerinden bel-li olur. baktım satça.. hemen yol açtım: «Buyurunuz hammefendi..» Kızardı, bozardı geçti.. iskiyeye çık-tık, pesine düşüm.. yıllardan birine girdi.. iskelebaşındaki mahalebiciden yalnız kmn olduğunu öğrendim.. bu yalı eski paşalardan birinin yalısı idi? Kız da paşanın yeğeni Muallâ hanım imişti. Hemen bir kaptan elbi, sesi tedarik ettim. Febüs fotoğrafha-nesinde bir resim çıkarttım. «Mahru-se vapurunun birinci süvarisi Kâzım kaptan..» diye bir de kartvizit yaptır-dım.. hemen bir mektubla Muallâ ha-nıma yolladım.. Galatada bir mahal-lebicide randevu verdim.. birinci ran-

devuya gelmedi. Fakat yazdığım ad-rese mektubu ve fotoğrafını da iade etmedi.. İkinci bir mektub yazdım.. bu defa; hayatının tehlikede olduğun dan; geceleri sabahlara kadar uyuyamadığımdan, intihar edeceğimden bahsettim.. geldi!.. Tanınmadığı bir erkekğin mektubüne randevusuna gelen bir genç kız öksye basmış demektir.. Onunla bir ay kadar hayli geçdik. Sonra birlikte .. yani ben, o ve onun mücevherleri .. Bursaya kaçtık. Ora-dan da ben Adanaya savuştum.

Evli kadınları aldatmak bir mesele-dir, ya kocasız sıkı fıkı ehbab ol-mak, eve tekilsiz girip çıkmak veya-lud araya bir kocakarı koymak iş-ter.. O sene Beyazıtta Soğanağa ma-hallesinde oturuyordum.. maliyeden tekaüd olmuş Fuad Bey namında bir komşumuz vardı. Herif yaşlı, karısı daha genç.. komşuluk hasebile bir iki defa Fuad Bey'in evine gittim.. herif rakı müptelası idi, başladım şşelerle rakı hediye götürmeğe.. nihayet bir gece adamakıllı sarhoş ettim.. kendii-ni kaybettim. Kanapeye yaslandı.. der-ken yer yuvarlandı.. fırsat bu firsattı. Hanıma seslendim: «Hemşire hanım; befyefendi fazla keyif oldu-lar.. o kadar söyledim dılemedi ye-ri yuvarlandılar.. maazallah bir kalb çarpıntısı kendisini tikayabilir.. ba-şınızı örtüp teşrif ediniz de yatağın-a kaldıralım..»

Kadın telaşa geldi.. ilk evvel gö-züme çarpan şey bilezikleri oldu.. Fuad Beyi sürükiye sürükiye yata-ğın-a götürdük. Fakat kadını fazla ya-nında bulundurmak için açamaçığı-ğın-a hayli yerlere düşürdüm. Yata-ğın-a yatırdıktan sonra kadını: «Bu ada-mın sarhoşluğundan baktım..» dedi. «Hem de gençsiniz maazallah bu hal çekir mi?.. Ben de içirim amma ni-hayet bir iki «ane keyif için..» diye cevap verdim..

Bu kısa muhavere bizi derhal an-laştırmıştı!..

Kadınla bu yolda münasebetimiz bir ay sürdü.. bu müddet zarfında evi Apustolon meyhanesine çevirdim. Zavalî Fuad Bey de her akşam yer-

lere serildi, durdu.. Bir ay sonra le-man evde yükte hafif, pahada ağır ne varsa topladı, İzmir kaçtı.. Bir ay da o rada oturdu.. onu İzmirde bıraktım.. İstanbula döndüm.. Dullara gelince: Yaşlı dullar genç-lere meftundur.

Paşabahçede bir (Mediha) hanıme fendi vardı.. şöyle eli beşik bir nev-civan (!) .. zengin.. yaşlı erkek sev-mezmiş!.. Süsü üpsü de yerinde: Al-lık; pudra; lüvanta. Hepsini tamam.. gönüllü çabuk olacak dullar, süse faz-la düşkünlüklerinden anlaşılır.. fakat bunlara mektub yazmak, seviyorum, ölüyorum, intihar edeceğim; filân de-mek para etmez.. herhalde arada ta-nıdık bir kadının tavassutu lazımdır.. Anadoluhisari çamaşırçı Emine Han-ıma vardı.. Medihanın evine her ay çamaşır yıkamağa giderdi.. Emine Hanımı kandırdım, kendisine elli lira vâdettim.

Beni yağ tüccarı diye tanıtmıştı. Davet etmişler.. bir Cuma günü Emi-ne Hanımla beraber Paşabahçeye Mediha Hanıfendinin yalısına git-tik.. fakat aksi gibi gün Cuma idi.. konukmşudan gelen olacak da be-ni tanıyacaktık, adamakıllı bir dayak yiyeceğim diye de ödüm kopuyordu..

Elli beşik Mediha Hanımfendini da-deta görücüye çıkan bir genç kız ada-sile geldi.. alay olduğu anlaşılacağı-ğın-olsa (Maşallah.. maşallah) diyeceğim. Ah şu para!.. İncanları nelere mec-bur ediyor.. validem yerinde elli be-şik kadının karşısında taklak etyor-dum.. fakat böyle zengin kadınları evlenmeden kafese koymak güçtür.. yalısı bir ay gittim geldim, nihayet evlendik.. «Ey Kâzım.. gözünü dört aç!» dedim.. ve dört değil sekiz aç-tım.. bir senede yalı satıldı.. eşyalar satıldı.. çarşadaki dükkân satıldı.. Şehzadebaşındaki arsa satıldı.. para lar bitti.. ben de Mediha Hanımfen-di diye tekaüde sevkedererek fatik ettim. Şimdi Eyüb Sultanda bir odalı bir ev de eski bir hizmetçisinden yanında ot-ruyormuş!

Meddah Kâzımın anlatığı şu üç tıp hikâye bitti. Bir kelime katmıya-rak aynen yazdığım hikâyeler, bilhas-sa kadınlar için üç feci hayat safhasıdır.

Kadın okuyucularım, Meddah Kâ-zımın sizin için söyledim; sizin için ya-zıyorum: Çok düşünüz ve.. aldanma-yınız!..

Mahmut Sami Altındağ
(Arkası var)

- 32 -

B abamı daha ağır, daha ü- midsiz bırakmıştım evde.. ka-rarsız, düşünceli sokaklardan cadde-lerden geçiyor, ne yapmam lazım gel-diğini düşünüyordum. Bir aralık ken-dimi sana rastgeldiğim yerde buldum. Gözümde düşmüş kızları kurtarma ce-miyetinin tabelası ilşt. Bu isimde ba-budalalık etmesin, hovarda müşterile-na aid hersey bulunuyordu. İsmi ilk rımız var, beş on para sahibi olmağa defa işmiş olmakla beraber, burasının baksın, diye haberler gönderiyordu. Hastanenin ülümatomu karşısında, ge-ler Annaya baş vurmaktan başka ce-r kalmamıştı. Babam uğruna, kendimi bu yola nezretmiş olacaktım.

Gittim ve o akşam da başıma en-korkunç hâdise geldi. Madam Anna-nın işlettiği diğer bir eve götürüldüm. Gece yarısı da eve basıldı. Bizli, dört beş kız, kuyuya saklandı. Fakat diktafil bir araştırma yapan zabıta-ahlakiye memurları, saklandığımız yer-den bulup çıkardılar. Evvelâ karakola sonra müdiriyete götürüldük. Utan-cımdan yerlere geçiyordum, her yerde hakaret görüyorduk. Bu tahammül e-dilmez, insanı arından öldüren bir hâ-dise idi Selma. Öğrendim ki, buradan da hastaneye gidip muayene olacaktım. Şimdi, sonra da vesika vereceklermiş. Bunları haber alınca deliye döndüm. Ölüme gelene yalvardım yakardım. kimsesiz kul asması bile. Vesikal bir-fahiş olmak, benimle beraber yakala-nanlar anlattıkları şekilde daima, kontrol edilmek, sokakta, ştede beride görününce, ahlâk zabıtası memurları-nın sorgusuna maruz kalmak.. oo.. ne feci!

Bu adam, beynelmül inşaat şir-ke-tinin umum müdürüdür. Çok paralı-r. Memnun eder, kendine bağlarsan kazansın!

Dedi. Ertesi sabah, elimde bir elli li-ralık tutuşturdular. Yüzüm hicabdan kapkırız, fakat babamı kurtarabile-ceğimden bir parça teselli bularak a-partımanı terkettim. İlk işim, babamı hususî hastanelerden birine yatırmak oldu. Diğer hastanelerde yer açılma-ya kadar bu para ile babamın bir mü-d-det tedavi göreceğini ümid ediyordum. Bana gelince.. ac, tok yaşayabilirdim. Gene iş pesine düştüm. Arasra cem-i-yete uğrayıp umumî kâtipi görüyordum. Fakat onda kuru vâd, bol kom-sa-plimandan başka bir şey yoktu. 10 gün sonra, hastane, tekrar para istedi. 50 günler, onun en öğren arzularını ye-rine getirmek mecburiyetinde kaldım. Müşecel bir fahişe olmaksızın bu de-habveniserdi. Babamı resmi hastaneler-

Bu müddet zarfında, madam Anna-mütemadiyen Muazzezi gönderiyor, be-ni çağırıyordu. Bir defasında Muaz-zeze, cemiyetin ona iş bulacağını, ar-tık bu fuhuş yuvasına gitmiyeceğimi söylemişti. Madam Anna, bu cevaba-rağmen beni ziyikte devam ediyor; müyettinin tabelası ilşt. Bu isimde ba-budalalık etmesin, hovarda müşterile-na aid hersey bulunuyordu. İsmi ilk rımız var, beş on para sahibi olmağa defa işmiş olmakla beraber, burasının baksın, diye haberler gönderiyordu. Hastanenin ülümatomu karşısında, ge-ler Annaya baş vurmaktan başka ce-r kalmamıştı. Babam uğruna, kendimi bu yola nezretmiş olacaktım.

Gittim ve o akşam da başıma en-korkunç hâdise geldi. Madam Anna-nın işlettiği diğer bir eve götürüldüm. Gece yarısı da eve basıldı. Bizli, dört beş kız, kuyuya saklandı. Fakat diktafil bir araştırma yapan zabıta-ahlakiye memurları, saklandığımız yer-den bulup çıkardılar. Evvelâ karakola sonra müdiriyete götürüldük. Utan-cımdan yerlere geçiyordum, her yerde hakaret görüyorduk. Bu tahammül e-dilmez, insanı arından öldüren bir hâ-dise idi Selma. Öğrendim ki, buradan da hastaneye gidip muayene olacaktım. Şimdi, sonra da vesika vereceklermiş. Bunları haber alınca deliye döndüm. Ölüme gelene yalvardım yakardım. kimsesiz kul asması bile. Vesikal bir-fahiş olmak, benimle beraber yakala-nanlar anlattıkları şekilde daima, kontrol edilmek, sokakta, ştede beride görününce, ahlâk zabıtası memurları-nın sorgusuna maruz kalmak.. oo.. ne feci!

Bu adam, beynelmül inşaat şir-ke-tinin umum müdürüdür. Çok paralı-r. Memnun eder, kendine bağlarsan kazansın!

Dedi. Ertesi sabah, elimde bir elli li-ralık tutuşturdular. Yüzüm hicabdan kapkırız, fakat babamı kurtarabile-ceğimden bir parça teselli bularak a-partımanı terkettim. İlk işim, babamı hususî hastanelerden birine yatırmak oldu. Diğer hastanelerde yer açılma-ya kadar bu para ile babamın bir mü-d-det tedavi göreceğini ümid ediyordum. Bana gelince.. ac, tok yaşayabilirdim. Gene iş pesine düştüm. Arasra cem-i-yete uğrayıp umumî kâtipi görüyordum. Fakat onda kuru vâd, bol kom-sa-plimandan başka bir şey yoktu. 10 gün sonra, hastane, tekrar para istedi. 50 günler, onun en öğren arzularını ye-rine getirmek mecburiyetinde kaldım. Müşecel bir fahişe olmaksızın bu de-habveniserdi. Babamı resmi hastaneler-

Bu adam, beynelmül inşaat şir-ke-tinin umum müdürüdür. Çok paralı-r. Memnun eder, kendine bağlarsan kazansın!

Dedi. Ertesi sabah, elimde bir elli li-ralık tutuşturdular. Yüzüm hicabdan kapkırız, fakat babamı kurtarabile-ceğimden bir parça teselli bularak a-partımanı terkettim. İlk işim, babamı hususî hastanelerden birine yatırmak oldu. Diğer hastanelerde yer açılma-ya kadar bu para ile babamın bir mü-d-det tedavi göreceğini ümid ediyordum. Bana gelince.. ac, tok yaşayabilirdim. Gene iş pesine düştüm. Arasra cem-i-yete uğrayıp umumî kâtipi görüyordum. Fakat onda kuru vâd, bol kom-sa-plimandan başka bir şey yoktu. 10 gün sonra, hastane, tekrar para istedi. 50 günler, onun en öğren arzularını ye-rine getirmek mecburiyetinde kaldım. Müşecel bir fahişe olmaksızın bu de-habveniserdi. Babamı resmi hastaneler-

Bu adam, beynelmül inşaat şir-ke-tinin umum müdürüdür. Çok paralı-r. Memnun eder, kendine bağlarsan kazansın!

riz. Ancak kapitülasyon uyarınca... olan yurdun bir telâkî vardır ki ser-mayeye sömürücü bir vasıf izafe et-mekte ve onu enternasyonal bir zihni-yet, faraza bugün memleketimizin en çok muhtaç olduğu maddeyi getiren bir tacirin başka bir memleketinde daha yüksek bir kâr bulursa bu maddeyi yolundan çevirip o memleketle satması-nı tabii bulmaktadır. Gene bu zihniyet halkın en mübrem bir ihtiyac madde-sini stok yapıp gizleyerek kendisine fu-zül ve gayrimeşru bir kazanç teminini mübah saymaktadır. Açıkça söylemek isterim ki bütün maddi varlıkları üstü-ne milliyetçi, devletçi ve halkçı dam-gasını vurmuş olan bizim rejimimizde sermayenin vatansız bir unsur ola-rak yasamasına asla göz yummayız. Buna mukabil biz menşei ne olursa ol-sun bir vargün alet olmak istemeyen, milli varlığımızın bir çüsü'ü olmak hay-siyetle çalışan, normal ve muhik kâ-rı kabul eden sermayeyi daima himaye eder ve onu beslemeye çalışırız.

Ticaret Vekilinin bu cümlelerde ce-nebi sermayeyi kasdetmediği aşikârdır. Enebi sermaye bir yabancı memleket-te bîde tabik sahâsi kalımyan siyasi maksad istisna edilirse ancak kendi yurtdında bulunduğu çok üstünde bir kâr temin ettiği takdirde gider. Millî şartlarımıza uygun olmak kaydıla, ge-tireceği bilgi, tecrübe, kuvvet, iş hac-mi bakımından bizim için her zaman memnuniyet verici bir hâdise olmak icab eder. Fakat bugün için buna im-kân yoktur, korkarız ki, daha çok u-zun seneler gene imkân olmayacaktır.

Yerli sermayenin vatansız bir unsur halinde yaşaması, kullanılması bahsi-ne gelince, Ticaret Vekili Türk tü-cerinin dürüstlüğünden umumiyet îti-barile memnundur. Ancak yirminci as-ırın muhtelif sahalarında belirttiği ruh ve zihniyet hastahklarından tamamiyle ma-sun kalmış hiçbir memleket tasavvur edilemez. Marazın tezahürünü nerede görürsek özetlemek mecburiyetindeyiz. Esasen dış ticaret bahsinde herhâden evvel baskıyarak harb içinde artırımlı muhtelif tazyikat muhtemel teşebbüs-leri çok azaltacak mahiyettedir. Te-

[Devamı 5 inci sayfada]

103 top yerli bez, 9 balye prostelâlık, 14 top puplin, 7 top mermergahi ve 20 top fanilâ bulunmuştur. Bunlar - dan başka satışı vâdedildiği halde mahalline verilmeyen 10 top İngiliz bezi de bu eşyalar arasında bulun-muştur.

Armina Papazyan hakkında millî korunma kanununa muhalefet su-çundan takibata başlanılmıştır. Ayrıca Mahmudpaşada manifatu- raci Alyanık da fâhiş fiatla mal sat-mak iddiasıyla Müddeiumlûmîliğe ve-rilmiştir.

Sığınakları kimler yapacaktır?
Vilâyet, muhtelif kazalarda şim-diye kadar yapılan ve yapılmakta o-lan sığınak ve korunma yerlerine aid bir rapor hazırlamış ve Dahilliye Ve-kâletine göndermiştir.

Diğer taraftan ev ve apartıman-lardaki korunma yerlerine aid mas-rafların kimlere aid olacağı tesbit o-lunmuştur.

Apardımanlarda korunma yerlerine aid masraflar kiracılar tarafından müştereken ödenecektir. Evlerdeki sığınaklar ev sahipleri tarafından yapılacaktır.

Askerlik işleri
337 doğumlarının yoklamaları
Beyoğlu Yerli Askerlik subesinden: 337 doğumlarının ve bu doğumular-la muameleye tâbi diğer doğumuların 1/ Temmuz/941 tarihinden yoklama-larına devam edilmektedir.

Yoklama günleri tekrar aşağıya yazılmıştır.
1 — Yoklama Cumartesi günleri har-iç olmak üzere ayın tek günlerinde yapılmaktadır.
2 — Yoklamanın sırası: 31 Temmuz 941 günü — Beyoğlu merkez nahiyesi: Taksim: Galata: Ka-sampasa nahiyelerinden gelmiyenler. 1 Ağustos 27 Ağustos kadar — Hasköy nahiyesi. 8 Ağustos 15 Ağustos kadar — Şişli nahiyesi. 16 Ağustos 22 Ağustos kadar — Kemerburgaz nahiyesi. 22 Ağustos 29 Ağustos kadar — Beyoğlu: Taksim: Galata: Kasimpasa: Hasköy ve Kemerburgaz nahiyesinden gelmiyenler. (9702)

Şubeye davet
Bakırköy As. S. den:
1 — Yedek Tıb. Binbaş 306 doğum-lu Hakkı Oğ. Zeynelâbidin (35958) ile yedek levazım asteğmeni Bedreddin Gükbelenin (38030) adlıen şubeye mü-tacaat etmeleri ilân olunur.

oğlu, Edirnekapıda yeniden çöp fı- çöpler denize dökülmeyecektir. ...

İmar plânları hazırlanan semtler
Belediye İmar Müdürlüğü, Boğaz- içi, Rumeli sahilî, Unkapanı ve civarı, Sultanahmed, Sirkeci, İstiklâl cad-desi ve etrafı, Samatya, ve civarı, Suadiye, Erenköy ve civarının taf-silât plânlarını hazırlamaktadır. Sua-diye ve Erenköy civarının tafsilât plânları Şehir Meclisi nafa encü-nine tarafından mahallinde tetkik edilmiş ve beğenilmiştir. Encümen Bü-yükadamın tafsilât plânını da tet-kik etmiş ve muvafık görmüştür. Şe-hircilik mütehassısı Prost ve İmar müdürlüğü diğer semtlerin tafsilât plânlarını da bugünlerde hazırlıy-a-ctır.

Meydan konserleri
Beyoğlu Halkevinden:
1 — Evimiz korusu; ilk konserini 31.7.941 Perşembe günü saat 18,30 da Taksim Belediye Bahçesinde verecek-tir.
2 — Konser serbesttir. Herkes gele-bilir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!
Arkadaşımız Peyami Safa İstan-bulda bir (imlâ) kongresi toplamak emelindedir. Diyor ki:
«Türkçenin bugünkü hali, Bü-yük Millet Meclisinde de açıkça konuşulduğu gibi, disiplin hasretini son kerteye getiren tam bir anarşi halindedir. Bunun en müşahhas teclî-lisini gözlere vuran imlâ serkeşliğin-den başlayalım: Ulus gazetesinin keyfi bir imlâ var. Anadolu ajans-ının, hatfâ bu müessesede çalışan her muharrir ve mütercimim imlâsı baş-ka. Halid Ziya Uşaklığın üstadımızın imlâsı kendine göre, sayın Rıza Nurun imlâsı da kendine göredir. Hemen her gazete, başmakalesinde, fıkrasında, iç makalelerinde ayrı ayrı imlâlar kullanıyor. Vekâletlerin, resmi büroların, yarı resmi müesseselerinin imlâları arasında da birlik ve disiplin yok.

Biliyorum: Lisan ve gramer mü-nakaşası akademiktir. Bu hiz ve iş dünyasında akademik demek, farz demektir. Bir akademi kurulduğu gün bu farz davaya bakar. Fakat biz, yazı işçileri ve devlet adamları, kâ-tipleri ilh.. ilh.. muhayyel bir aka-deminin mevhum bir istikbalde vere-ceği kararları beklemeyiz.

Bir daha teklif ediyorum: Tıpkı gramer komisyonunda olduğu gibi, akademik münakaşaları imkân nis-betine bertaraf ederek aussage denilen, bugünkü cablı kullanış de-ğeriine uygun, ameli kararlar vermek üzere bir lisan kongresi toplansın; gramer, lügat, istilâh, imlâ komis-yonları olsun; bir ay kadar çalışsın; sadece günün anarşisine mâni ola-cak muvakkat disiplin tedbirleri alsun.»

Peyami Safanın bu teklifi on sene kadar geç kalmış olmakla beraber «zararın neresinden dönülse kârdır» kaidesine tamamen uygundur. Biz buna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Mürakabe büroları teşmil ediyor
Ticaret Vekâleti, Fiat Mürakabe işlerini yeni icablarına göre tanzim e-derek bazı tedbirler almaktadır. Bu-günkü vaziyette Fiat Mürakabe Bü-roları yalnız birkaç büyük vilâyetle olduğundan, kontrol işlerini daha muntazam bir şekilde yapabilmek maksadıyla teşkilâtın bütün vilâyetle-re ve bazı mühim kaza merkezle-rine de teşmilî düşünülmeğe. Ye-niden açılacak bu bürolara Ankara-daki kursu ikmal eden kontrolörler tayin edileceklerdir.

Laborantların kongresi
Türk Laborantları Kurumundan: Kurumun yıllık toplantısı 2/8/941 Cumartesi günü saat 15 de Şehremini Halkevi konferans salonunda yapıla-cağından kayıtlı azanın gelmeleri rica olunur.

Siyam ticaret heyeti
Siyamli tüccarlardan mürakabe bir ticaret heyeti tetkiklerde bulunmak üzere teşrihimize gelmiştir. Bu heyet, şehrimizde bir müddet kalarak te-mastarda bulunacaktır.

ADLİYE ve POLİS HABERLERİ
Denizbank davasının kararı bazı cihetlerin tetkiki için dün talik edildi

Satiye yolsuzluğu davasında müda-hîmi için dünkü Çarşamba gününe ta-lik edilmiştir. Fakat, mahkeme dos-yayı tetkikten sonra bazı cihetleri tah-kike muhtaç gördüğünden karar dün verilmiştir.

Duruşma, Satiye binasının Deniz-bank tarafından satın alınmasında De-nizbank kanununun 3 üncü maddesine tevfiğin İktisad Vekâletinden tah-sisen ve ayrıca bu iş için müsaade al-mıya lüzum olup olmadığının ve bu müsaadenin Vekiller Heyetine tasvib edilen İstanbul lımanının imarına dair 5 senelik plânda mevud ve münde-miç bulup bulunmadığının İktisad Ve-kâletinden sorulması için, başka güne bırakılmıştır.

Bir ırz düşmanı mahkûm oldu
Nazife isminde bir genç kızın ırzına geçmeğe teşebbüs eden suçu Ömerin du-ruşması 1 inci aşırcezaada dün bitmiş ve suç sabit olduğundan 3 sene 6 ay müddete hapse mahkûm edilmiştir.

Kadına saldıran kedi
Ortaköyde, Çiftelhamam sokağında 15 numaralı evde oturan Melâhat a-dında bir kadın evdeki kedi Saraybur-nu gazinosunda otururken gazino sa-hibine aid bir kedinin hücumuna uğ-ramıştı.

Azın kedi neye uğradığı şaşırın Melâhatın bacaklarını ve ellerini tir-malıyarak kadıncağızı chemmiyetli su-rette yaralamıştır.

Melâhat tedavi altına alınmış, hay-van kuduz hastanesine gönderilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bursa Vekil Paşa...
Bursa Vekil Paşa... mütemadiyen Muazzezi gönderiyor, be-ni çağırıyordu. Bir defasında Muaz-zeze, cemiyetin ona iş bulacağını, ar-tık bu fuhuş yuvasına gitmiyeceğimi söylemişti. Madam Anna, bu cevaba-rağmen beni ziyikte devam ediyor; müyettinin tabelası ilşt. Bu isimde ba-budalalık etmesin, hovarda müşterile-na aid hersey bulunuyordu. İsmi ilk rımız var, beş on para sahibi olmağa defa işmiş olmakla beraber, burasının baksın, diye haberler gönderiyordu. Hastanenin ülümatomu karşısında, ge-ler Annaya baş vurmaktan başka ce-r kalmamıştı. Babam uğruna, kendimi bu yola nezretmiş olacaktım.

BÜYÜK MÜSAMERE
HİLAL GENÇLİK KLÜBÜ MENPAATINE
San'atkar Müzeyyen Senar ve arkası daşlarının konseri
Saz, caz, dans ve sürprizler. Suadiye plâj; gazinosunda 2 Ağustos 1941 Cumartesi günü akşamı saat 22

RADYO
PERŞEMBE 31/7/1941
7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: 12.30: Müzik (Pl.), 8.45: Evlin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Saz eserleri, 12.35: Ajans haberleri, 13: Hafif türküler, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz ve tango orkestrası, 18.30: Serbest 10 dakika, 18.45: Piyasa şarkıları, 19: (Derdeleşme saati), 19.15: Radyo caz ve tango orkestrası, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45 Yurttan sesler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Fasil beyaz, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsulatları borsası, 21.10: Fasil heyeti, 21.15: Opera müzikleri konuşuyor, 21.30: Ajans haberleri, borsa, 22.45: Saat ayarı, band (Pl.).

İstanbul borsası
30/7/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER
Açılış ve kapanış
Londra 1 Sterlin 129.0238
New-York 100 Dolar 12.84
Madrid 100 Peçeta 30.90
Yokohama 100 Yen 30.77
Stockholm 100 İsveç Kr. 25.55

Eşam ve Tahvilât
Osmanlı Bank. hisse senedleri 25.50
Tasfiye halinde Tütün Rejî Şirketi hisse senedi. 0.65

Osmanlı Bank. hisse senedleri
Tasfiye halinde Tütün Rejî Şirketi hisse senedi. 0.65

Osmanlı Bank. hisse senedleri
Tasfiye halinde Tütün Rejî Şirketi hisse senedi. 0.65

Osmanlı Bank. hisse senedleri
Tasfiye halinde Tütün Rejî Şirketi hisse senedi. 0.65

Osmanlı Bank. hisse senedleri
Tasfiye halinde Tütün Rejî Şirketi hisse senedi. 0.65

Memleket Haberleri

İzmitte

Yeni teşkil edilen Yardımseverler Cemiyeti faaliyete geçti

İzmit (Husus) — Sayın bayan Mevhibe İnönü'nün himayelerinde bulunan Yardımseverler Cemiyetinin İzmit şubesi de teşekkül etmiştir. Bu münesib sebepte Halkevinde toplanan İzmitli vatansever bayanlar çok heyecanlı tezahüratta bulunmuşlardır. Yapılan toplantıya Valimiz Ziya Tekeli ve vali müavinimiz İsmail Vehbi Berk de iştirak etmiştir. Valimizin muhterem refikaları Bayan Seniha Tekeli İzmit kadimlarına nutuk söyleyerek cemiyetin kurulmasındaki maksad ve gayeleri gayet vezir bir lisanla serh ve izah etmiş ve ezimle demiştir ki:...

— Sosyal ve milli hayatın icabıdır. Her türlü ferdi ve ma'şeri mücadelede de iştirak hissesini unutmıyan Türk kadınları bu ananevi duygudan ilham alarak sayın Bayan İnönü'nün açtığı bayrak altında toplanmış bulunuyorlar.

«Birliğimiz bir millet kadrosunda en ulvi ve ictimal maksadları kendisine gaye edinmiştir. Bu büyük teşebbüs hareketini en açık manasile Türk kadınlığının vatanperverlik, merhamet, şükrünün teşkilâtlandırması, annelik şefkatinin yurd ufuklarını bir atmosfer halinde sarmasıdır.»

Yapılan intihabla idare heyeti reisiğimize bayan Seniha Tekeli, kâtibliğine Nebahat Belgin, veznedarlığa bn. İclâl Par, azaklara da bn. Aliye Berk, Hasibe Ardaman, Şikâk Keyi, murakıplığa bn. Saadet Çağlı, yedek azaklara da bn. Hayriye Onan ve bn. Şükriye İttifakla seçilmişlerdir.

Yardımseverler Cemiyetinin Adapazarı şubesi de teşekkül etmiştir. Kocaçeli kadınları tam bir birlik ve şuur halinde bu kudsî vatan vazifesini ifaya başlamışlardır.

İnegölde Lozan günü

İnegöl (Husus) — Lozan sulhünün yıldönümü şehrimizde büyük tezahüratla kutlanmıştır. Merasim İstiklal marşını müteakib başlamış, bu günün bize verdiği büyüklükler hakkında nutuklar irad edilmiştir. Bu münasebetle 24-25 gecesi de Belediye Parkında Halkevi tarafından bir balo tertib edilmiş ve yüzlerce halkın iştirakile başlayan eğlenceler gece yarısına kadar devam etmiştir.

Cenubun eski bir şehri: Maraş

Maraş: (Ceyhan muhabirimiz yazıyor) — Maraş vilayeti, Ahırdağının eteklerinde ve tepe üzerinde kurulmuş eski ve tarihî bir beledir. Şehrin yeri düz olmadığından bol nakil vasıtası (otomobil ve araba) yoktur. Esasen nakil vasıtası bulunsada uzun bir müdde; çalışmaz ve çabucak sakaatlanır. Buranın başlıca nakil vasıtası (Dağdan odun, kar ve taş getirmek üzere kullanılan) merkeplerdir. Şehrin cadde ve sokakları o kadar dik yokuşlu ve inşidir ki, hükümet konağında karşıya inip ve karşıya tekrar hükümet konağına çıkıldığında yorgunluğu gidermek için muhakkak surette bir taraf ta bir saat oturup dinlenmek icab eder.

Maraşın havası ve suyu cidden iyidir. Hele suyu her ne kadar pek soğuk değilse de, bol ve sağlamdır. Bir aya kadar ancak yeşileşir; söylenen kabarcık özümü de meşhurdur. Bu özüm Ahırdağının arkasındaki bağlarda yetişmektedir. Halk daha şimdiden bağlara göç etmeye hazırlanmaktadır. Geçenlerde bir hafta kadar devam eden şiddetli şimal rüzgârlarından az da olsa bağların mütesir olduğu söylenmektedir.

Maraşta buğday gibi hububat da ancak halkın ihtiyacını karşılayacak miktarda yetişmektedir.

Belediye işlerine gelince halen Erzincan Valiliğini yapmakta olan Maraşın eski belediye reisi Sükrü Tükelin şehirdenki eserleri cidden takdire şayandır. Zira şehrin birçok bozuk ve ifrî büğrü bulunan cadde ve sokakları yeniden tanzim edilerek parkeletilmiş, su tesisatı ikmal edilerek her köşe bucaktan su alınmağa muvafak olunmuştur. Ancak bu suyun fazla kireçli olduğu söylenmektedir. Henüz çeşmelerden alındığı vakit soğuk olan bu sular beş dakika bir kabda alkonulduğu zaman ateş gibi olmaktadır. Keza şehirde bir de elektrik tesisatı vücuda getirilerek şehir medeni nura kavuşturulmuştur. Şehrin orta bir yerinde gayrikabilli istimal halde bulunan köprüünü yerine yeni yapılmış ve fakat belediye reisinin Erzincana vali tayin edilerek yeni vazifesi başına gitmesi ve çimentolu buhranı yüzünden henüz ikmalî cihetine gidilememiştir. Yeni belediye bühranı da aynı metod dahilinde çalışarak şehrin eksiklerini tamamlamaya çalışılmaktadır.

Aksaray belediyesi iki havuz yapıyor

Aksaray (Husus) — Aksaray Belediye reisinin askere alınması üzerine Belediye reis vekilliğine tayin edilen tüccar İbrahim Perek belediye işlerini ehemmiyetle kavriyarak beldenin hakiki ihtiyaçları ile alakadar olmuş ve zengin bir program da hazırlamıştır. Belediye önünü bahçe haline ifrağ ederek bir havuz inşa ettirmiş ve Çarşıdaki şadırvanı da kaldırarak oraya büyük bir havuz inşasına başlatmıştır. Reis vekiline yeni işinde muvaffak olmasını temenni ederiz.

Aksaray toprak mahsulleri ofisi müfettişi

Aksaray (Husus) — Toprak mahsulleri ofisi müfettişlerince Kenan Erkut gerek ofis ve gerek Azmi müllî T. A. Şirketindeki teftiş ve tetkiklerini bitirerek hafta içinde Ankara'ya dönmüştür.

Sivas emniyet müdür muavinliği

Sivas (Husus) — Şehrimiz emniyet kadrosunda, görülen lüzum üzere bir emniyet müdür muavinliği ihdas ve bu vazifeye de Brecek emniyet amiri Sadık Kısmetli tayin edilmiştir.

Egede

Ödemiş ve Tirede yeniden kız kaçırma vak'aları oldu

İzmir (Husus) — Ödemiş kazasının Memuriyet köyünde Çavuşoğlu Mustafa Eker, aynı köyden Mustafa Ali kızı Ayşe Sekeri zorla kaçırarak kirlenmiş ve kızcağızı kaba yerinden bıçaqla da yaralamıştır. Mustafa tutulmuştur.

Suçlunun kardeşi Hasan Eker de vak'a mahalline giden jandarma başçavuşu Ekrem Ergüne rüşvet teklifinde bulunmuş ve beş lira parayı verirken cürümüşud yapılarak yakalanmıştır. Her iki suçlu da adliyeye teslim edilmişlerdir.

Süird hapisanesinde bir cinayet

Süird (Husus) — Bura cezaevinde bir cinayet işlenmiştir. Cinayet şöyle olmuştur: 12 seneye mahkûm Beşirinin Şerîk köyünden Halid oğlu Nurettin bir kavgaya sonunda kaçakçılıktan mahkûm Hasan oğlu Muhittini öldürmüştür. Katil derhal cürümüşud mahkemesine sevkedilmiş 24 sene müddetle hapsine karar verilmiştir.

Beşiktaş Halkevi Sivasta

Sivas (Husus) — Yurd gezisine çıkmış olan Beşiktaş Halkevi temsilkolu mensublarından bir kafiye getirilmiş ve Halkevi tarafından hararetle karşılanarak misafir edilmişlerdir. Geldikleri gece Halkevimiz tarafından Cumhuriyet Halk partisi binasında bir gece toplantısı tertib edilmiş ve bu toplantı geç vakte kadar çok neşeli bir hava içerisinde geçmiştir. Beşiktaş Halkevi ertesi akşam da Tan sinemasında büyük bir kalabalık önünde Hisei Şavîya adlı komediyi çok büyük bir muvaffakiyetle temsil ederek Sivastlılara güzel ve neşeli bir gece geçirtmişlerdir.

KOCA YUSUF

Türk zekâsı

Adalının da; Haknismitten aşağı kalır yeri yoktu. Hatta; hasmından daha müşekkel ve kalın duruyordu.

Jüri mevkine geçti. Arbitr ringe çıktı.

Müslümanlar, durmadan Adalıyı alkışlıyorlardı.

Güleşin tarzı jüri tarafından halka su şekilde ilan olundu:

— Güleşte memnu oyun yoktur. Yalnız, göz çarpmak, hasmın durup dururken parmağını ve kolunu kırmak memnurdur.

Güleş başladı. İlk hamleyi Adalı yaptı.

Haknismitten, yarım metre muhtinde olan ensesine alaturka bir elense geçti.

Haknismit, koca gövdesiyle bir iskambil kâğıdı gibi, minderin haricine yuvarlandı. Rus pehlivani, ne olduğunu şaşırılmıştı. Bu ne biçim oyundu? Nasıl olmuştur da düşmüştü.

Derlenip toplanarak Adalıya hücum etti. Zorlu kollarile hasmını kolumdan kavrayarak aşırarak istedi.

Adalı; hasmının zorlu ve meneneli oyununu kolaylıkla karşıladı ve budadı. Haknismit tekrar hücum etti. Kafakapı Adalıyı aşırarak istedi.

Hattâ, hasmının kafası da yarı buçuk eline geçmişti.

Fakat; Adalı, bu hamleyi de boşalttı. Üste de, hasmını arka çaprazına geçirdi. Kaldırıp çengelleyerek yere vurmuştu.

Rus pehlivani, neye uğradığını bilmiyordu. Nasıl olup ta arka çaprazına düşmüştü. Çengelden ve çaprazdan kurtulmak için, Adalının bilmediği çifte kol kırık oyununu tatbika başladı.

Derhal, Adalının kollarının dirseklerini kollarile üstten kenelledi ve, hasmının kasıklarını arkasile doldurarak sağına doğru kırıklayarak altına almaya tevessül etti.

Adalı, bu oyunları bilmediği için cidden tehlikeli vaziyete idi.

Fakat; Adalı kendisini sigortada biliyordu. Rus pehlivani; olanca süratle oyununu tatbik etti. Lâkin; Adalıyı aşıramadı.

Adalı; hiç bilmediği bu oyuna pehlivanlık sevki tabisi ile güzel bir mukabele bulunmuştu. Ayaklarını sağa sola açarak, gerisini de arkaya bel kırarak desteklemişti.

Adalının bu mukabil vaziyeti, tam bu oyunun paradi idi.

Rus pehlivani; hasmını sağa aşıracağı meşhurdur.

mayınca, derhal sola kırıldı [1].

Halbuki; Adalı sol tarafını da ağıle desteklemişti.

Haknismit; hayretler içinde kalmıyordu. Demek Türk pehlivani güreşi bir tordu. Kendisini kurtarmak için zoru pençelerine güvendi. Adalının çaprazını, göğsünde kitli olan ellerini çökerek kurtulmağa tevessül etti ve, Adalının bileklerinden yapıtı. Olan kuvvetile hasmının kitlenmiş elleri çözmeye çalıştı.

Lâkin, Adalının bilekleri, kollu pençeleri değme pehlivanda olma bir kudrette idi.

Sökemedi. Tam, bu sırada Rus pehlivanını ayakları yerden kesildi hasmının kolları arasında havada çuk gibi bir iki adım sallandıktan sonra; yüzükoyun yere düştüğü görüldü.

Müslümanlar; İngilizler tiyatroya alkış tufanına boğmuşlardı. Bağırıyorlar, el çuypuyorlardı.

Mösyö Piyer, ringin dibinde bir şeye bütülmüş, şüphelendiği Adalıyı seyrediyordu. Ve içinden:

— Bu Türk pehlivanları; hakikat anadan doğma pehlivanlardır... Bir yunu bilmeseyle bile mukabilini muhakkak olduğu yerde sevki tabilerle lead eder bulurlar... Doğrusu; sırtı yere gelmez adamlardır vesellâmi!

Diyerek hayretlere düşüyordu. Ynında bulunan sefaret kâtibine:

— Mösyö Piyer, hani şüpheleniyordun?..

Diyordu. Piyer mukabele etti:

— Azizim; gel de şüphelenme, Haknismit bu... Dünyanın en meşhur tanınmış bir başpehlivanı, sırtı yere gelmiş bir Rus... Sonra; küçük gümenberi bir Rus doktorunun reşifi ile büyümüş bir pehlivan... Kolları göğsü, ensesi görmüyor musun? Üstünde, fevkalâde teknik sahibi..

— İyi amma; bak Adalı ne yapıyor? — Evet; bu Türkler anadan doğmuş pehlivan yaratıyorlar. Hem, bunları yedğinizi, yattığını, yaşadığı hayatı gördüğün olsan çileden çıkarsın?..

— Nasıl dersin? — Amma yaptın be yahu, bilmisiz musun, nihayet, sen de Penelisin? — Evet; Türklerin hayatını biliriz. Fakat; pehlivanlarınkini bilmem...

(Arkası var)

[1] Kırık; hasmın herhangi bir tarafını kısırtarak boşluğuna havala düşürmek demektir. Alaturkade ayak kırığı meşhurdur.

103 top yerli bez, 9 balye prostelâk, 14 top puplin, 7 top mermersahi ve 20 top fanla bulunmuştur.

Bunlar, dan başka satışı vâdedildiği halde mahalline verilmiyen 10 top İngiliz bezi de bu eşyalar arasında bulunmuştur.

Sığınakları kimler yapacaktır?

Vilâyet, muhtelif kazalarda şimdiki kadar yapılan ve yapılmakta olan sığınak ve koruma yerlerine aid rapor hazırlamış ve Dahiliye Vekâletine göndermiştir.

Askerlik işleri

337 doğumlarının yoklamaları

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinde: 337 doğumlarının ve bu doğumlarla muameleye tâbi diğer doğumlarının 1/Temmuz/1941 tarihinden yoklamalarına devam edilmektedir.

Yoklama günleri tekrar aşağıya yazılmıştır.

1 — Yoklama Cumartesi günleri hariç olmak üzere ayın tek günlerinde yapılmaktadır.

2 — Yoklamanın sırası: 31 Temmuz 1941 günü — Beyoğlu merkez nahiyesi; Taksim; Galata; Kasımpaşa nahiyelerinden gelmiyenler.

1 Ağustos 27 Ağustos kadar — Hasköy nahiyesi.

8 Ağustos 15 Ağustos kadar — Şişli nahiyesi.

16 Ağustos 22 Ağustos kadar — Kemerburgaz nahiyesi.

22 Ağustos 29 Ağustos kadar — Beyoğlu; Taksim; Galata; Kasımpaşa; Hasköy ve Kemerburgaz nahiyelerinden gelmiyenler. (9702)

Şubeye davet

Bakırköy As. Ş. den: 1 — Yedek Tıp. Binbaşı 306 doğumlu Hakkı Oğ. Zeynelâbidin (35958) ile yedek levazım asteğmeni Bedreddin Gükbelem (38030) acaen şubeye müraعات etmeleri ilan olunur.

İmar plânları hazırlanan semtler

Belediye İmar Müdürlüğü, Boğaziçi, Rumeli sahil, Unkapanı ve civarı, Sultanahmed, Sirkeci, İstiklal caddesi ve etrafı, Samatya, ve civarı, Suadiye, Erenköy ve civarının tafsilât plânlarını hazırlamaktadır. Suadiye ve Erenköy civarının tafsilât plânları Şehir Meclisi nafa encümeni tarafından mahallinde tetkik edilmiş ve beğenilmiştir. Encümen Büyükadın tafsilât plânını da tetkik etmiş ve muvafık görmüştür. Şehirlik mütehassısa Prost ve İmar müdürlüğü diğer semtlerin tafsilât plânlarını da bugünlerde hazırlamaktadır.

Meydan konserleri

Beyoğlu Halkevinden: 1 — Evimiz korosu; ilk konserini 31.7.1941 Perşembe günü saat 18.30 da Taksim Belediye Bahçesinde verecektir.

2 — Konser serbesttir. Herkes gelebilir.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Arkadaşımız Peyami Safa İstanbul'da bir (imlâ) kongresi toplamak emelindedir. Diyor ki: «Türkenin bugünkü hali, Büyük Millet Meclisinde de açıkça konsuğulduğu gibi, disiplin hasretini son kerteye getiren tam bir anarşi halindedir. Bunun en müşahhas tecellisini gözlerle vuran imlâ serkeşliğinden başlayalım: Ulus gazetesinin keyfi bir imlâsı var. Anadolu ajansının, hattâ bu müessesede çalışan her muharrir ve mütercimim imlâsı başkala. Halid Ziya Uşaklığın istadımızın imlâsı kendine göre, sıradan Rıza Nurun imlâsı da kendine göre. Hemen her gazete, başmakalesinde, fıkrasında, iç makalelerinde ayrı ayrı imlâlar kullanıyor. Vekâletlerin, resmi büroların, yarı resmi müesseselerin imlâları arasında da birlik ve disiplin yok.

Billyorum: Lisan ve gramer münaakaşası akademiktir. Bu lüz ve iş dünyasında akademik demek, farz demektir. Bir akademi kurulduğunda gün bu farz davaya bakar. Fakat biz, yazı işçileri ve devlet adamları, kâtibleri ilh... ilh... muhayyel bir akademinin mevhum bir istikbalde vereceği kararları bekliyoruz.

Bir daha teklif ediyorum: Tıpkı gramer komisyonunda olduğu gibi, akademik münakaşaları imkân nisbetinde bertaraf ederek «ausage» denilen, bugünkü canlı kullanış değeri uyan, anelî kararlar vermek üzere bir lisan kongresi toplansın; gramer, lügat, istihâl, imlâ komisyonları olsun; bir ay kadar çalışsın; sadece günün anarşisine mâni olacak muvakkat disiplin tedbirleri alın.

Peyami Safanın bu teklifi on sene kadar geç kalmış olmakla beraber «zararın neresinden dönülse kârdür» kaidesine tamamen uygundur. Biz buna inamiyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Mürakabe büroları teşmil ediliyor

Ticaret Vekâleti, Fiat Mürakabe işlerini yeni icablara göre tanzim ederek bazı tedbirler almaktadır. Bugünkü vaziyette Fiat Mürakabe Büroları yalnız birkaç büyük vilâyette olduğundan, kontrol işlerini daha muntazam bir şekilde yapabilmek maksadile teşkilâtın bütün vilâyetlere ve bazı mühim kaza merkezlerine de teşmil düşünülmektedir. Yeni açılacak bu bürolara Ankara'daki kursu ikmal eden kontrolörler tayin edileceklerdir.

ADLİYE ve POLİS HABERLERİ

Denizbank davasının kararı bazı cihetlerin tetkiki için dün talik edildi

Satiye yolsuzluğu davasında müdafalar yapılmış ve duruşma karar teklifi için dünkü Çarşamba gününe talik edilmiştir. Fakat, mahkeme dosyası tetkikten sonra bazı cihetleri tahkike muhtaç olduğundan karar dün verilmemiştir.

Duruşma, Satiye binasının Denizbank tarafından satın alınmasında Denizbank kanununun 3 üncü maddesine tevrikat İktisad Vekâletinden tahsis ve ayrıca bu iş için müsaade alınması lüzum olup olmadığının ve bu müsaadenin Vekiller Heyetine tasvib edilmiş İstanbul İmarın İmarına dair 5 senelik planda mevud ve müdde miç bulunup bulunmadığının İktisad Vekâletinden sorulması için, başka güne bırakılmıştır.

Bir irz düşmanı mahkûm oldu

Nazife isminde bir genç kızın irza geçmeğe teşebbüsünü suçlu Ömerin duruşması 1 inci aşırzada dün bitmiş ve suç sabit olduğundan 3 sene 6 ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Kadına saldıran kedi

Ortaköyde, Çiftelhamam sokağında 15 numaralı evde oturan Melâhat adında bir kadın evvelki gün Sarayburun gazinosunda otururken gazino sahibine aid bir kedinin hücumuna uğramıştır.

Azgın kedi neye uğradığını şaşırarak Melâhatın bacaklarını ve ellerini tirmalıyarak kaçmağa ehemmiyetli surette yaralamıştır.

Melâhat tedavi altına alınmış, hayvan kuduz hastanesine gönderilmiştir.

Laborantların kongresi

Türk Laborantlar kurumundan: Kurumun yıllık toplantısı 2/8/1941 Cumartesi günü saat 15 de Şehremini Halkevi konferans salonunda yapılmış ve müddet kalarak te masalarda bulunacaktır.

Siyam ticaret heyeti

Siyamî tüccarlardan mürekkebi bir ticaret heyeti tetkiklerde bulunmak üzere şehrimize gelmiştir. Bu heyet, şehrimizde bir müddet kalarak te masalarda bulunacaktır.

BÜYÜK MÜSAMERE HİLAL GENÇLİK KLÜBÜ MENPATINE

San'atkar Müzeyyen Senar ve arkadaşlarının konseri

Saz, caz, dans ve sürprizler. Suadiye plajı gazinosunda 2 Ağustos 1941 Cumartesi günü akşamı saat 22.00 itibaren.

RADYO

PERŞEMBE 31/7/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif müzik (Pl.), 8.45: Evin saati, 12.00: Saat ayarı, 12.30: Saz eserleri, 12.45: Ajans haberleri, 13: Hafif müzik (Pl.), 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz ve tango orkestrası, 18.30: Serbest 10 dakika, 18.45: Piyasa şarkıları, 19: (Derdeleşme şarkıları), 19.15: Radyo caz ve tango orkestrası, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45 Yurttan sesler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Fasal beyaz, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsulleri borsası, 21.10: Fasal beyaz, 21.15: (Sanatkarlarımız konuşuyor), 21.30: Opera misikisi (Pl.), 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Fasal band (Pl.).

İstanbul borsası

30/7/1941 açılış - kapanış fiyatları	
ÇEKLER	
Açılış ve kapanış	
Londra	100 Dolar 129.03
New-York	100 Dolar 128.84
Madrid	100 Peçeta 30.90
Yokohama	100 Yen 30.77
Stokholm	100 İsveç Kr. 25.55
Altın	24 ayar bir gram 365
24 ayar bir gram külçe altın	
Eşam ve Tahvilât	
Osmanlı Bank. hisse senedleri	25.50
Tasfiye halinde Tütün Rejî şirketi hisse senedi.	0.60

TAKVİM • TEMMUZ		
Rumi sene	31	Arabi sene
1367	Perşembe	1369
Temmuz	Romî sene	Hızır
18	1941	87
GÖNEŞ		
Receb		
S. D.	İMSAK	
5 55	3 52	
9 28	7 25	
GÖĞE		
S. D.	YAT	
18 20	3 52	
4 58	7 25	

Türkiyenin en fazla sevilen
en çok okunan MECMUASI

YILDIZ

YAZ SAYISI

1 Ağustos CUMA günü çıkıyor.

YILDIZ'ın bu sayısında Türkiye'nin en meşhur karikatüristleri-
nin en güzel eserleri, neş'eli hikâyeleri, Claudette Colbert'in en
son resimleri, sinema dünyasında yeni yıldızlar, Kay Francis,
Spencer Tracy, John Howard'a aid üç enteresan yazı, Şehir Ti-
yatrosundan Nezihe Beceriklinin bol resimli hayatı, büyük yıldız-
ların artist oğulları, Roosevelt'in oğlu filmci oldu. Film hikâyesi,
film romanı, biyografiler, derd ortağı, baştanbaşa renkli sayfalar,
v... s... Sayısı her yerde 15 kuruştur.

**Kapalı zarf usulü ile alınacak
"100," ton mazot**

**Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Ankara
Mintakası Sıtma Mücadele Reisliğinden**

- 1 - Ankara sıtma mücadele reisliği için muhadden bedeli «22397» lira
«76» kuruş olan ve evsafı şartnamesinde yazılı bulunan on beşer kilo-
luk tenekeler içinde «100» ton mazot kapalı zarf usulüne eksiltmeye
konulmuştur. Eksiltmesi 5.8.941 tarihine müsadif Salı günü saat on
beşte Ankarada sıtma mücadele riyaleti binasında yapılacaktır.
- 2 - Taliblerin % 7,5 hesabı ile muvakkat teminat akçesi olan «1879» lira
«83» kuruşu ihale saatinden bir saat evveline kadar nakid veya banka
mektubu olarak 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununun
32 ncı maddesi hükümlerine uygun bir şekilde adı geçen yerdeki ko-
misyonuna vermeleri.
- 3 - Alınacak mazotun şartnamesini görmek ve anlamak için Ankara sıtma
mücadele reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (6131)

Dekorasyon

Müessesesi Müdüriyeti:

Mağazamızın zemin katında yapılacak tadilat münaşeretile
cadde üzerindeki methalinin 10 Ağustos kadar kapalı bulundu-
rulacağı ve bu müddet zarfında muhterem müşterilerimizin ma-
ğazamız yanındaki (Nuruziya) sokağında mevcut kapıdan tesfir-
lerini rica ederiz.

Zengin ve müstesna eserleri ihtiva edecek yeni tesisatımız
11 Ağustos Pazartesi günü merasimle açılacaktır.

**Eskişehir tayyare fabrikası genel
direktörlüğünden**

Fabrikamız dekoliv lokomotiflerini çalıştırmak üzere imtihanla iki ma-
kinist alınacaktır.

Taliblerin yol ve diğer zaruri masrafları kendilerine aid olmak ve fab-
rika hiçbir taahhüdü tazammun etmemek üzere hüsnühal ve bonser-
vislerle birlikte en geç 5/8/941 gününe kadar bir istida ile birlikte fab-
rika genel direktörlüğüne müracaatları. «6378»

Türkiye Cumhuriyeti

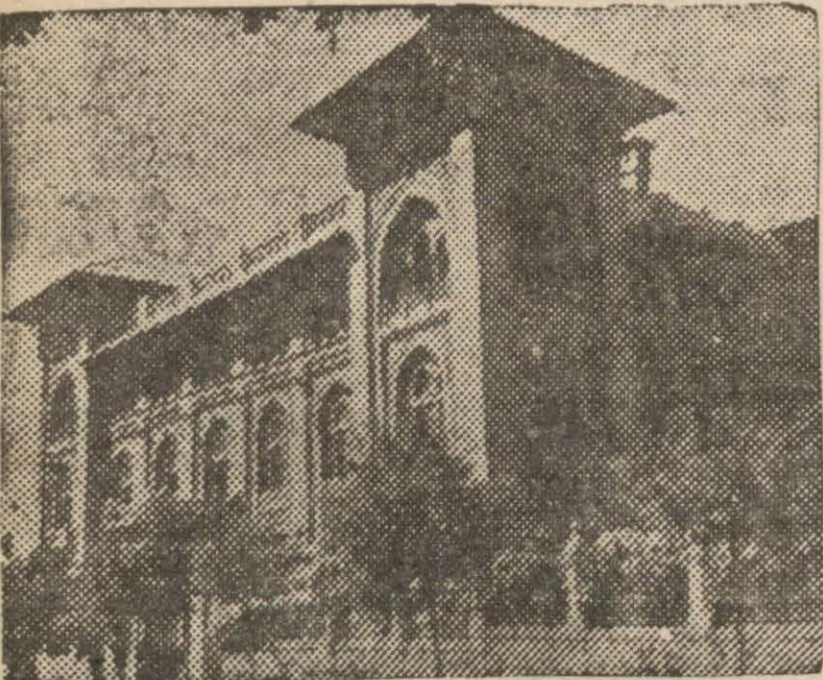
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şubeleri ve ajansları adedi: 265

Siral ve ticari her nevi banka muameleleri

**PARA BİRİKTİRENLERE 28.800
LİRA İKRAMIYE VERİYOR**

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında
en az 50 lira bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağı-
daki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000	Liralık	4,000	Lira
4 "	500	"	2,000	"
4 "	250	"	1,000	"
40 "	100	"	4,000	"
100 "	50	"	5,000	"
120 "	40	"	4,800	"
160 "	20	"	3,200	"

Dikkat: Hesablarındaki paraları bir sene içinde 50 liradan aşağı
düşmeyenlere ikramiye dağıtıldığı takdirde % 20 faizle verilecektir.
Kurullar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Bir-
ci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

**Güzel,
Sağlam
Ve İstahlı**

Çünkü:

KULLANIYORI!

Çocuklarınızı küçükten
SANİN diş macununu kul-
lanmağa, SANİN diş macunu
ile günde üç defa dişlerini
fırçalamağa alıştırmaz. Gür-
büz yetişmelerini temin etmiş
olursunuz.

Eczanelerde, büyük itiriyat
mağazalarında bulunur.

**Mütercim ve daktilo
aranıyor**

Anadolu Ajansı İstanbul Merkezinde
çalışmak üzere:

- 1 - Türkçe ve Fransızca hakkıyla
vâkif bir mütercime,
- 2 - Türkçeyi süratli ve doğru yazar
bir daktiloya ihtiyaç vardır.

Ajansın Ankara caddesindeki daire-
sine hergün müracaat edilmeli.

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIĞIL

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden

- 1 - Kayseride inşa ettirilecek içi pavyonları ve evleri ile bunlara aid
yol, kanalizasyon, harici su tesisatı gibi inşaat kapalı zarf usulüne ek-
siltmeye konulmuştur.
- İşbu inşaatın muhadden keşif bedeli 481892,06 liradır.
- 2 - Eksiltme evrakı 24 lira mukabilinde Ankarada Sümer Bank Muame-
lât Şubesinden alınacaktır.
- 3 - Eksiltme 14.8.941 tarihine müsadif Perşembe günü saat 16 da Anka-
rada Sümer Bank Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.
- 4 - Muvakkat teminat 23100 liradır.
- 5 - İstekliler teklif evrakı meyanında şimdye kadar yapmış oldukları bu
gibi işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kim-
lerden terakküb ettiğine ve hangi bankalarla muamelede buldukları-
na dair vesikalar koyacaklardır.
- 6 - Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 şe
kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank Umumî Kâtipliği-
ne teslim olunacaktır.
- 7 - Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat ev-
veline kadar geimmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâ-
zımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmayı-
acaktır.
- 8 - Banka ihaleyi icrada serbesttir. (4821) (6336)

**Devlet Denizyolları İşletme Umum
Müdürlüğü İlanları**

MUDANYA POSTALARI

Mudanya postalarının sefer günleri 30 Temmuzdan itibaren değişmiş,
tır. Badema postaları İstanbuldan Perşembe, Cumartesi ve Salı gün-
leri saat 9 da kalkacaklardır.

Ayrıca Pazar günleri İstanbuldan saat 8 de kalkmak ve Mudanyadan
saat 17 de dönmek üzere tenezzüh postası yapılacaktır. (6413)

**Devlet orman işletmesi Çoruh revir
âmirliğinden :**

- 1 - Devlet Orman İşletmesi Çoruh revir üçüncü bölgesinin Karanlık me-
şe ormanının muhtelif maktalarında mevcut «4743.903» metre küp
tomruğun «2833.042» metre küpü Makedis rampasına, «990.363»
metre küpü Cevrininhanı rampasına, «399.767» metre küpü Kutul
açıklığı rampasına, «190.676» metre küpü Paizınçayırı rampasına ve
«330.055» metre küpü Hartvis nahir mahalli rampasına nakil ve is-
tifi açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Eksiltme 11.8.941 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de Çoruh
devlet orman işletmesi revir binasında yapılacaktır.
- 3 - Eksiltmeye konulan «4743.903» metre küp tomruğun birinci maddede
kaydedilen rampalara nakil ve istifinin muhadden bedeli beher
metre küpü «220» kuruştan «10436» lira «59» kuruştur.
- 4 - Muvakkat teminat 782 lira 74 kuruş, kat'î teminat 1565 lira 49 ku-
ruştur.
- 5 - Şartname Orman Umum Müdürlüğünde, İstanbul, Trabzon ve Kars
Orman Çevirge Müdürlükleriyle Çoruh Devlet Orman İşletmesi Revir
Âmirliğinde görülmüştür.
- 6 - İsteklilerin muayyen gün ve saatte Çoruh Devlet Orman İşletmesi
Revir Âmirliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (6330)

MİLLÎ PİYANGO

Yedinci Tertip Plâni

BİRİNCİ ÇEKİLİŞ 7 AĞUSTOS 1941			İKİNCİ ÇEKİLİŞ 15 EYLÜL 1941			ÜÇÜNCÜ ÇEKİLİŞ 7 İnci TEŞRİN 1941		
İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira	İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira	İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	20.000	20.000	1	25.000	25.000	1	30.000	30.000
2	10.000	20.000	3	10.000	30.000	4	10.000	40.000
4	5.000	20.000	5	5.000	25.000	6	5.000	30.000
40	2.000	80.000	40	2.000	80.000	40	2.000	80.000
40	1.000	40.000	80	1.000	80.000	120	1.000	120.000
80	500	40.000	120	500	60.000	160	500	80.000
400	100	40.000	800	100	80.000	1.200	100	120.000
400	50	20.000	1.200	50	60.000	1.200	50	60.000
4.000	10	40.000	4.000	10	40.000	8.000	10	80.000
80.000	2	160.000	80.000	3	240.000	160.000	2	320.000
84.967	Yekûn	480.000	86.249	Yekûn	720.000	170.731	Yekûn	960.000

YÜZ BİLETTİ 21,24 BİLET
KAZANACAK

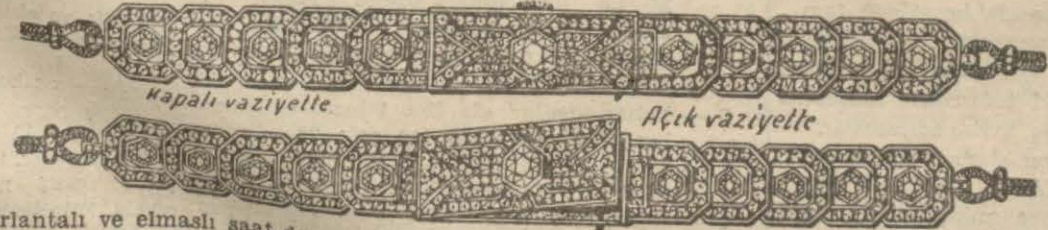
YÜZ BİLETTİ 21,56 BİLET
KAZANACAK

YÜZ BİLETTİ 42,68 BİLET
KAZANACAK

Tam bilet 2: Yarım bilet 1 lira Tam bilet 3: Yarım bilet 1,5 lira Tam bilet 4: Yarım bilet 2 lira

**Her üç çekilişte satış hasılatının 0/0 60'ı ikramiyedir.
BU PLÂNIN BİRİNCİ ÇEKİLİŞİ
7 Ağustosta Taksim Meydanında
yapılacaktır.**

BİR HAKİKAT! Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatine:

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile SINGER SAATİ demektir. Çünkü:
Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddüde evsafı meşhuru âlem olan SINGER saatlerinde toplanmıştır.
markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lazımdır. Ve saatin üzerindeki SINGER
Modayı takip eden her asri kadın için kıymetli tasarımlar ve nefis işlemele hakikaten nazarı dikkati celbe-
den böyle bir harikulâde SINGER saatine sahip olmak.

SINGER SAATİ Hoşa gidecek en
makbul ve en güzel **HEDİYE LİKTİR**
No. 82 - A ELMASLI VE 11 PIRLANTALI 500 LİRA, EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.
Dikkat: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır - İstanbulda şubemizi
yoktur. Adres: SINGER SAAT Mağazaları, İstanbul, Eminönü, No. 8

Parzarlıkla satın alma ilânı

Pencik bakteriyoloji enstitüsü müdürlüğünden

Müessesemiz için lüzumu olan iki başı 6-7 yaşında, yedi başı 4-5 yaşında
olmak üzere dokuz baş Rumeli öküzü, üç başı 2-3 yaşında dana, iki başı
Rumeli irki tosun, dokuz başı 4-6 yaşında doğurması yakın gebe inek
bir düve, ayrıca dört baş birer aylık buzağılı sağmal ve bol sütlü inek olmak
cem'an «28» yirmi sekiz baş Rumeli irki sağır hayvanı parzarlıkla satın alın-
acaktır.
Pazarlık 5.8.941 Salı günü saat 15 de İstanbulda Çağaloğlunda yüksek
mektebler muhasebeciliğinde komisyonunca yapılacaktır.
Muhadden bedeli 2040 lira olup ilk teminatı 153 liradır. İsteklilerin bu
işe aid şartnamesini Pendikte Bakteriyoloji müessesesinde görüp öğrenmeleri
ilân olunur. (6426)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Devlet Demiryolları Eskişehir Satın Alma Komisyonundan:
Muhadden bedeli 29805 lira 50 kuruş olan 7 kalem et ve et nevinden ih-
tiyaca talib kapalı zarf eksiltmesine talib çıkarmasından 5.8.941 Salı günü saat
14,30 da Eskişehir Cer Atelyesi Müdürlük binasındaki komisyon tarafından
parzarlıkla satın alınacaktır.
Taliblerin 2235 lira 42 kuruşluk muvakkat teminatı ve kanunun tayin et-
tiği vesikalarla birlikte komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.
Şartname 149 kuruş mukabilinde Eskişehir komisyonundan, Ankara
Sirkeci ve Haydarpaşa veznelerinden alınabilir. (6423)

D. D./109 No. lu tarife şartlarını haiz olup mekteblerin umumi tatil-
lerinde ikmal imtihanlarına yetiştirilmek maksadıyla açılacak resmî kurs-
lara devam edecek talebelere de kursun yapıldığı mekteb müdürlüğün-
den veya Maarif Müdürlüklerinden vesika getirmeleri şartile kursun de-
vamı müddetince 1/8/941 tarihinden itibaren aylık abonman kartı satılır.
Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «4915-6437»

Afyon Vilâyetinden :

Kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulduğu evvelce ilân edilen 19996 lira 22
kuruş keşif bedelli Afyon lisesi ikmal için talib çıkmadığından yeniden
kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır.

- 1 - İhale 15.Ağustos.941 tarihine r üsadif Cuma günü saat 15 de vilâyet
nafia binasında toplanacak nafia komisyonunda yapılacaktır.
- 2 - Muvakkat teminat 1499 lira 72 kuruştur.
- 3 - Plân, hulâsai keşif vahidi fiyat bordurosunu umumi, hususi fenni şart-
name, bayındırlık işleri genel şartnamesi, eksiltme şartnamesi, mukavele ör-
neği Afyon nafia müdürlüğünde görülmüştür veya alınabilir.
- 4 - İstekli olanlar bu işe girmek üzere alacakları ehliyet vesikaları için
ihale gününden en az üç gün evveline kadar vilâyete müracaatla vesika ala-
caklardır.
- 5 - Münakasaya iştirak için ehliyet vesikası ve muvakkat teminatı havi
teklif mektuplarını yukarıda yazılan gün saatinden bir saat evveline ka-
dar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri veya posta ile gön-
dermeleri ilân olunur. (6332)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

- 1 - Kurumumuz eczanesinin bir senelik ihtiyacı olan 127 kalem eczanın
muhadden bedeli 2296,12 liradır.
- 2 - İhale 7.8.941 Perşembe günü saat 11 de rektörlük binasında yapıla-
caktır.
- 3 - Muvakkat teminat % 7,5 dur.
- 4 - Şartnamesini okumak isteyenlerin enstitü daire müdürlüğüne mür-
acaatları. (6019)